

NEDERLANDSE BASKETBALL BOND

LICENTIEBELEID ARBITRAGE

SEIZOEN 2025-2026

INHOUD

1.	Algemeen.....	3
1.1.	Begripsomschrijvingen en afkortingen	3
1.2.	Reikwijdte van dit document	4
1.3.	Overig	4
2.	Diploma's en Licenties	5
2.1.	Uitleg	5
2.2.	Niveaus	5
2.3.	Buitenlandse diploma's en licenties	6
3.	Eisen om licentie te verkrijgen en te behouden	7
3.1.	Diploma	7
3.2.	Spelregeltest.....	8
3.3.	Conditietest.....	9
3.4.	Lidmaatschap NBB	10
3.5.	Gedragscode officials	10
3.6.	Licentiepunten	10
3.7.	Deskundigheidsbevordering door bijscholingen	11
3.8.	Aanvraag licentie	12
4.	Beëindigen Licentie.....	12
5.	Eisen om licentie terug te krijgen.....	13
5.1.	Een scheidsrechter of commissaris is tijdelijk gestopt.....	13
5.2.	Licentie is beëindigd	13
5.3.	Licentie is vervallen i.v.m. te weinig licentiepunten	13
6.	Geldigheid licenties	14
7.	Bezwaar en beroep	14
	Bijlage 1: Gedragscode officials van de NBB	15
	Bijlage 2: Lijst met goedgekeurde activiteiten tbv Licentiepunten officials.....	16

1. ALGEMEEN

Dit document is gebaseerd op de uitgangspunten van het Arbitragehuis. Leidend bij het ontwerp van het huis is de indeling volgens de Kwalificatie Structuur Sport (KSS) zoals vastgesteld door NOC*NSF. Daarin worden verschillende niveaus onderscheiden. Per niveau zijn vereiste competenties, bijbehorende verantwoordelijkheden en beheersingscriteria omschreven (kwalificatieprofielen).

Alle competities in Nederland zijn gekoppeld aan een bepaald scheidsrechterniveau. In het Arbitragehuis is per niveau beschreven wie er verantwoordelijk is voor planning, begeleiding, opleiding, bijscholing, etc. Ook de eisen die per niveau aan een scheidsrechter of commissaris worden gesteld staan beschreven.

- > Niveau 2 vereniging
- > Niveau 3 regionaal
- > Niveau 4 landelijk
- > Niveau 4+ heren eredivisie
- > Niveau 5 internationaal

De scheidsrechtersopleidingen en de licentiestructuur verwijzen naar deze niveaus.

Het licentiebeleid is vastgesteld door het bestuur van de NBB.

1.1. BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN EN AFKORTINGEN

Begrip	Omschrijving
BNXT League	De Mannen Eredivisie competitie, een competitie met de Belgische Mannen Eredivisie.
Commissaris	Een persoon die controleert of de aangeschreven tafelfunctionarissen hun taak correct en onafhankelijk vervullen en die scheidsrechters in een probleemloze voortgang van de wedstrijd ondersteunt.
Commissie van Beroep (CvB)	Commissie bij wie beroep kan worden ingesteld tegen een bepaalde beslissing.
Coördinator Arbitrage	Een NBB medewerker eindverantwoordelijk voor het beleid en uitvoering van de arbitragezaken binnen een discipline (5-5, 3x3, rolstoel).
Diploma	Het diploma dat een official heeft behaald door het succesvol afronden van een onder auspiciën van de Nederlands Basketball Bond (NBB) georganiseerde opleiding.
Fédération Internationale de Basketball (FIBA)	De internationale basketball bond.
Gedragscode officials	Gedragsregels voor officials.
International Wheelchair Basketball Federation (IWBF)	De internationale rolstoelbasketbal bond.
Kwalificatie Structuur Sport (KSS)	Een samenhangend geheel van kwalificatieprofielen voor trainer-coaches, instructeurs, officials en opleiders. De kwalificatiestructuur geeft op vijf verschillende niveaus aan welke competenties deelnemers na afloop van hun opleiding bezitten.

L3 niveau	Wedstrijden waarbij de scheidsrechters worden aangesteld door de regionale planner(s). Deze scheidsrechters fluiten binnen een bepaalde straal van hun woonplaats, wat niet is gelimiteerd door “oude” rayon of afdelingsgrenzen.
L4 niveau	Wedstrijden waarbij de scheidsrechters worden aangesteld door de landelijke planner. Deze scheidsrechters fluiten door het hele land.
Licentie	Licentie die een official nodig heeft om wedstrijden op een bepaald niveau binnen de competities van de NBB te mogen fluiten of begeleiden.
Medewerker arbitrage	Een NBB-bureaumedewerker eindverantwoordelijk voor de dagelijkse coördinatie van de arbitragezaken binnen een discipline (5-5, 3x3, rolstoel).
Official	Een persoon die met de leiding of begeleiding van een wedstrijd belast is. In het basketball zijn dit een commissaris, scheidsrechters en tafelfunctionarissen.
Scheidsrechter	Een persoon die op het speelveld voor de naleving van de spelregels en sportief verloop van de wedstrijd zorgt.
Tafelfunctionarissen	Functionarissen die een administratieve taak uitvoeren tijdens een wedstrijd: een scorer, een assistent-scorer, een timer en een schotklok operator.
Toetsingscommissie (TC)	Commissie die verantwoordelijk is voor het goedkeuren van examenplannen en examenprotocollen, alsmede toeziet op een deugdelijke toepassing in de praktijk.
Verenigingsniveau	Wedstrijden waarbij de scheidsrechters worden aangesteld door de vereniging.
Women's Basketball League (WBL)	De Vrouwen Eredivisie competitie.

1.2. REIKWIJDTE VAN DIT DOCUMENT

In dit document wordt aangegeven op welk niveau een scheidsrechter of commissaris actief mag zijn, zonder dat hier rechten aan kunnen worden ontleend voor bepaalde wedstrijden of het actief zijn op een bepaald niveau. De wijze van nomineren van officials wordt door de betreffende medewerker arbitrage en Coördinator Arbitrage ingevuld.

Dit document is opgesteld voor 5-5, 3x3 en rolstoel, voor zowel scheidsrechters als commissarissen.

1.3. OVERIG

Indien naar een reglement, lijst of beschrijving wordt verwezen via een hyperlink, is de link opgenomen naar de pagina op de website van de NBB waar dit document is te vinden. Op de betreffende website pagina is de laatste versie van het document te vinden.

2. DIPLOMA'S EN LICENTIES

2.1. UITLEG

Officials die een diploma hebben behaald tonen hiermee aan dat zij op een bepaald moment aan het niveau van de betreffende opleiding hebben voldaan.

Als een scheidsrechter of commissaris wedstrijden gaat begeleiden, moet worden vastgesteld dat de kennis actueel is en dat in geval van de scheidsrechter deze ook fysiek in staat is tot het goed leiden van wedstrijden op een bepaald niveau. Om dit te kunnen waarborgen is dit licentiebeleid opgesteld. Een scheidsrechter of commissaris met een licentie voor een bepaald niveau kan tot maximaal dat niveau worden ingezet.

2.2. NIVEAUS

De NBB organiseert opleidingen voor officials op verschillende niveaus:

5-5	Omschrijving
BS2	Basketball Scheidsrechter Niveau 2
BS3	Basketball Scheidsrechter Niveau 3
BS4	Basketball Scheidsrechter Niveau 4

Rolstoel	Omschrijving
RBS3	Basketball Rolstoelscheidsrechter Niveau 3
RBS4	Basketball Rolstoelscheidsrechter Niveau 4

3x3	Omschrijving
3x3R3	3x3 Referee Niveau 3
3x3R4	3x3 Referee Niveau 4 (nog in ontwikkeling)

Alle informatie over de verschillende scheidsrechtersopleidingen van de NBB is terug te vinden op de [website van de NBB](#).

Om actief te kunnen zijn als NBB scheidsrechter dient een scheidsrechter in het bezit te zijn van een licentie. Vanaf seizoen 2019-2020 is er ook voor commissarissen een licentiebeleid. Onderstaande tabellen vatten de licentieniveaus samen en geven aan op welk niveau een official actief mag zijn.

Licentie 5-5	Omschrijving
Licentie 3 (L3)	Hiermee mag een scheidsrechter fluiten op maximaal regionaal geplande wedstrijden.
Licentie 4 (L4)	Hiermee mag een scheidsrechter fluiten op maximaal landelijk niveau, behalve Mannen Senioren Eredivisie.
Licentie 4+ (L4+)	Met deze licentie mag een scheidsrechter fluiten op maximaal Mannen Senioren Eredivisie en BNXT League niveau.
Licentie 5 (L5)	Met deze licentie mag een scheidsrechter fluiten op maximaal FIBA-niveau. Het verstrekken van een niveau 5 licentie valt buiten de verantwoordelijkheid van de NBB.

Licentie Rolstoel	Omschrijving
Licentie RB3 (LRB3)	Met deze licentie mag een scheidsrechter rolstoelbasketbal fluiten op maximaal eerste of tweede niveau.
Licentie RB4 (LRB4)	Met deze licentie mag een scheidsrechter rolstoelbasketbal fluiten op maximaal Eredivisie niveau.
Licentie RB5 (LRB5)	Met deze licentie mag een scheidsrechter rolstoelbasketbal fluiten op max. IWBF-niveau. Het verstrekken van een niveau 5 licentie valt buiten de verantwoordelijkheid van de NBB.

Licentie 3x3	Omschrijving
Licentie 3x3 3 (LX3)	Met deze licentie mag een scheidsrechter 3x3 fluiten maximaal op niveau Mannen U15 en Vrouwen U18.
Licentie 3x3 4 (LX4)	Met deze licentie mag een scheidsrechter 3x3 fluiten maximaal op niveau Mannen Senioren en Vrouwen Elite.
Licentie 3x3 4+ (LX4+)	Met deze licentie mag een scheidsrechter 3x3 fluiten maximaal op niveau Mannen Elite.
Licentie 3x3 5 (LX5)	Met deze licentie mag een scheidsrechter 3x3 fluiten maximaal op FIBA-niveau. Het verstrekken van een niveau 5 licentie valt buiten de verantwoordelijkheid van de NBB.

Licentie Commissaris	Omschrijving
Licentie C4+ (LC4+)	Met deze licentie mag een commissaris op maximaal Mannen Eredivisie niveau werken als commissaris.
Licentie C5 (LC5)	Met deze licentie mag een commissaris op maximaal FIBA niveau werken als commissaris. Het verstrekken van een niveau 5 licentie valt buiten de verantwoordelijkheid van de NBB.

Scheidsrechterlicenties worden afgegeven vanaf niveau 3. Om te mogen fluiten op verenigingsniveau volstaat een niveau 2 diploma en is geen licentie noodzakelijk.

2.3. BUITENLANDSE DIPLOMA'S EN LICENTIES

Basketbalscheidsrechterkwalificaties die in het buitenland zijn behaald, kunnen worden gelijkgesteld aan een in paragraaf 2.2 genoemd diploma. Hiervoor kan een aanvraag worden ingediend bij de medewerker opleidingen van de NBB, voorzien van bewijsstukken: CV, diploma's, licentie en informatie over de gevolgde opleidingen. De coördinator opleidingen dient dit in bij de toetsingscommissie en zij nemen op basis van de bewijsstukken en onderzoek een besluit.

3. EISEN OM LICENTIE TE VERKRIJGEN EN TE BEHOUDEN

Om een licentie voor een bepaald niveau te verkrijgen dient een scheidsrechter aan de volgende eisen te voldoen:

- 1) Diploma hebben behaald
- 2) Spelregeltest behalen
- 3) Conditietest met goed gevolg afronden
- 4) Lid zijn van de NBB
- 5) Gedragscode officials van de NBB accorderen

Om een licentie te behouden dient de scheidsrechter aan de eisen te blijven voldoen in een aangegeven frequentie. Deze frequentie staat vermeld bij de gestelde eisen. De volgende eisen gelden voor het behouden van een licentie:

- 1) Diploma hebben behaald
- 2) Spelregeltest behalen
- 3) Conditietest met goed gevolg afronden
- 4) Lid zijn van de NBB
- 5) Gedragscode officials van de NBB accorderen
- 6) Voldoende licentiepunten behalen

3.1. DIPLOMA

De basis voor een licentie is het aantonen van een minimaal niveau door middel van een diploma. Voor de licenties zijn de volgende diploma's noodzakelijk:

5-5	Huidig diploma	Voorheen diploma
Licentie 3 (L3)	Diploma BS3	E
Licentie 4 (L4)	Diploma BS4	D
Licentie 4+ (L4+)	Diploma BS4	D
Licentie 5 (L5)	Diploma BS4	D

Rolstoel	Huidig diploma	Voorheen diploma
Licentie RB 3 (LRB3)	Diploma RBS3	RB
Licentie RB 4 (LRB4)	Diploma RBS4	RA
Licentie RB 5 (LRB5)	Diploma RBS4	RA

3x3	Huidig diploma	Voorheen diploma
Licentie 3x3 (LX3)	Diploma 3x3 Referee niveau 3	-
Licentie 3x3 (LX4)	Diploma 3x3 Referee niveau 4	-
Licentie 3x3 (LX4+)	Diploma 3x3 Referee niveau 4	-
Licentie 3x3 (LX5)	Diploma 3x3 Referee niveau 4	-

Commissaris	Huidig diploma	Voorheen diploma
Licentie C4+ (LC4+)	Diploma BS4 en/of aantoonbare ervaring als official, speler of coach op topniveau.	D
Licentie C5 (LC5)	Diploma BS4 en/of aantoonbare ervaring als official, speler of coach op topniveau.	D

3.2. SPELREGELTEST

De basketbalspelregels zijn uitgebreid en wijzigen regelmatig. Om aan te tonen dat de official de actuele spelregels en reglementen beheerst dient een (digitale) spelregeltest (incl. reglementen) met goed gevolg te worden afgerond.

Hierbij gelden de eisen:

5-5	Eis
Licentie 3 (L3)	Voorafgaand aan het seizoen een spelregeltest, minimaal 60% goed.
Licentie 4 (L4)	Voorafgaand aan het seizoen een spelregeltest, minimaal 75% goed.
Licentie 4+ (L4+)	Voorafgaand aan en halverwege het seizoen (januari) een spelregeltest, minimaal 80% goed.
Licentie 5 (L5)	Voorafgaand aan en halverwege het seizoen (januari) een spelregeltest, minimaal 80% goed.

Rolstoel	Eis
Licentie RB 3 (LRB3)	Voorafgaand aan het seizoen een spelregeltest, minimaal 60% goed.
Licentie RB 4 (LRB4)	Voorafgaand aan het seizoen een spelregeltest, minimaal 75% goed.
Licentie RB 5 (LRB5)	Voorafgaand aan het seizoen een spelregeltest, minimaal 80% goed.

3x3	Eis
Licentie 3x3 (LX3)	Voorafgaand aan het seizoen een Engelstalige spelregeltest, minimaal 60% goed.
Licentie 3x3 (LX4)	Voorafgaand aan het seizoen een Engelstalige spelregeltest, minimaal 75% goed.
Licentie 3x3 (LX4+)	Voorafgaand aan het seizoen een Engelstalige spelregeltest, minimaal 80% goed.
Licentie 3x3 (LX5)	Voorafgaand aan het seizoen een Engelstalige spelregeltest, minimaal 80% goed.

Commissaris	Eis
Licentie C4+ (LC4+)	Voorafgaand aan het seizoen een spelregeltest, minimaal 80% goed.
Licentie C5 (LC5)	Voorafgaand aan het seizoen een spelregeltest, minimaal 80% goed.

3.3. CONDITIETEST

Basketball is een snel spel waarbij een scheidsrechter mentaal en fysiek fit moet zijn om de hele wedstrijd geconcentreerd te kunnen fluiten. Om aan te tonen dat de scheidsrechter voldoende conditie heeft om de hele wedstrijd te kunnen functioneren, dient een conditietest met goed gevolg te worden afgerond.

De conditietest is de zogenaamde shuttle run test, waarbij heen en weer wordt gelopen tussen twee lijnen die 20 meter uit elkaar liggen. Het tempo van het lopen wordt bepaald door een geluidstape en de scheidsrechters dienen hierbij op de piep een lijn te bereiken. De test stopt op het moment dat de deelnemer tweemaal achter elkaar niet binnen 3 meter afstand van de 20 meterlijn is. Het aantal keren dat een lijn wordt gehaald (laps) geeft het resultaat van de test aan. De volgende minimale eisen gelden voor deze test:

5-5	Eis	Norm mannen	Norm vrouwen
Licentie 3 (L3)	geen conditietest.	-	
Licentie 4 (L4)	1x per seizoen een conditietest, maximaal 4 weken voorafgaand aan het seizoen.	76 laps, >40 jaar 66 laps	66 laps >40 jaar 66 laps
Licentie 4+ (L4+)	2x per seizoen een conditietest, maximaal 4 weken voorafgaand aan het seizoen en halverwege het seizoen (januari).	86 laps	86 laps
Licentie 5 (L5)	2x per seizoen een conditietest, maximaal 4 weken voorafgaand aan het seizoen en halverwege het seizoen (januari).	86 laps	86 laps

Rolstoel	Eis	Norm mannen	Norm vrouwen
Licentie RB 3 (LRB3)	geen conditietest.	-	
Licentie RB 4 (LRB4)	geen conditietest.	-	
Licentie RB 5 (LRB5)	1x per seizoen een conditietest, maximaal 4 weken voorafgaand aan het seizoen.	70 laps >40 jaar 60 laps	70 laps >40 jaar 60 laps

3x3	Eis	Norm mannen	Norm vrouwen
Licentie 3x3 (LX3)	geen conditietest.	-	
Licentie 3x3 (LX4)	geen conditietest.	-	
Licentie 3x3 (LX4+)	1x per seizoen een conditietest, maximaal 4 weken voorafgaand aan het seizoen.	66 laps	66 laps
Licentie 3x3 (LX5)	1x per seizoen een conditietest, maximaal 4 weken voorafgaand aan het seizoen.	66 laps	66 laps

3x3 scheidsrechters mogen in plaats van de shuttle run test ook een inspanningstest op fiets VO²max doen bij een geaccrediteerde instantie. Hierbij geldt de norm 43 ml/kg/min. De kosten voor de alternatieve test zijn voor rekening van de scheidsrechter.

Voor **commissarissen** is er geen eis voor een conditietest.

3.4. LIDMAATSCHAP NBB

Om een scheidsrechter- of commissarislicentie te kunnen afgeven dient een scheidsrechter lid te zijn van de NBB. Dit kan via een vereniging of de NBB.

3.5. GEDRAGSCODE OFFICIALS

Om een scheidsrechter- of commissarislicentie te kunnen afgeven dient een persoon zich te conformeren aan de Gedragscode officials van de NBB, welke als bijlage aan dit document is verbonden. Een scheidsrechter die gebruik maakt van een licentie heeft zich impliciet geconformeerd met de Gedragscode.

Het zich niet houden aan de gedragscode is een reden tot beëindiging van de licentie (zie Beëindigen Licentie).

3.6. LICENTIEPUNTEN

Om tot een verlenging van een licentie te komen dient een scheidsrechter of commissaris het laatste seizoen te hebben voldaan aan de “Eisen om licentie te verkrijgen” en tevens aan te tonen dat hij zijn kennis actueel houdt en uitbreidt (deskundigheidsbevordering). Dit kan worden gedaan door het bijwonen van stages, clinics, workshops, etc.

Afhankelijk van het niveau en soort van de bijscholingen worden hiervoor licentiepunten verstrekt. Deze punten dienen te worden verzameld, zodat aan het einde van de licentieperiode kan worden aangetoond dat er voldoende bijscholing is gevolgd. De scheidsrechter of commissaris is zelf verantwoordelijk voor het volgen van voldoende bijscholingen en het aantonen dat deze zijn gevolgd.

De NBB kent een lijst waarin is aangegeven welke activiteiten en/of bijscholingen in aanmerking komen om licentiepunten te verzamelen (zie hiervoor bijlage 2). In deze bijlage staat vermeld voor welke discipline (5-5, 3x3, Rolstoel (RB) of commissaris (CM)) de activiteit als relevant wordt beschouwd en derhalve punten oplevert voor die discipline. Scheidsrechters die in meerdere disciplines actief zijn kunnen met sommige activiteiten punten halen voor meerdere disciplines. Bijvoorbeeld een scheidsrechter actief in 5-5 en 3x3 die een arbitragecafé bezoekt kan twee licentiepunten gebruiken voor zijn 5-5 licentie en twee licentiepunten voor zijn 3x3 licentie.

Het aantal licentiepunten dat in één licentieperiode behaald dient te worden om een licentie te kunnen verlengen, verschilt per niveau:

Licentie niveau 3	28 punten
Licentie niveau 4	36 punten

Minimaal 75% van de punten dient uit een categorie A activiteit te komen.

Voor de licentie L4+ (staan onder contract bij de NBB) geldt het licentiepuntensysteem niet. Zij worden begeleid en beoordeeld door de leidinggevende van de A-scheidsrechters. Tevens geldt het licentiepuntensysteem niet voor de licenties op niveau 5, omdat deze vallen onder de verantwoording van de internationale bonden FIBA en IWBF.

3.7. DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING DOOR BIJSCHOLINGEN

Het is belangrijk dat officials hun kennis en kunde op peil houden, maar eigenlijk willen we dat officials nog beter worden. Het bevorderen van de deskundigheid van officials is een belangrijk onderdeel van het licentiebeleid.

Hiervoor kunnen door de NBB georganiseerde bijscholing worden gevolgd maar ook bijscholing van andere sportbonden, verenigingen of organisaties kunnen worden gevolgd.

De planning van alle NBB bijscholingen wordt [gepubliceerd op de website van de NBB](#).

De bijscholingen zijn in drie categorieën verdeeld:

- a. Georganiseerd door de NBB, FIBA en IWBFF
- b. Georganiseerd door erkende instantie, minder basketbal specifiek
- c. Georganiseerd door een vereniging of andere aanbieders zoals scholen, andere bonden, buitenlandse camps, masterclasses

Categorie A:

De NBB organiseert jaarlijks diverse stages, bijscholingen, clinics voor officials verspreid over het land. Hiermee kunnen scheidsrechters en commissarissen hun kennis op peil houden en vergroten. Per activiteit zijn licentiepunten te verdienen waarmee de licentie verlengd kan worden. Tevens worden bijscholingen georganiseerd door andere (basketball) organisaties, zoals verenigingen, in Nederland maar ook in het buitenland

Categorie B:

Bijscholingen die minder basketbal specifiek zijn maar wel bijdragen aan het vergroten van de kennis op het gebied van arbitreren worden georganiseerd door o.a. NOC*NSF, de Academie voor Sportkader (ASK), NL Coach, Dutch Basketball Coach Association (DBCA) en het onderwijs. Dit aanbod wordt zoveel mogelijk opgenomen in de lijst met goedgekeurde activiteiten.

Categorie C:

Een vereniging of onbekend/niet-erkende organisatie die een (bij)scholing voor officials wil organiseren, waarmee licentiepunten zijn te verdienen, kan hiervoor een aanvraag indienen bij de medewerker arbitrage. Bij de aanvraag dient te worden aangegeven wie de inleiders zijn, hoelang de activiteit duurt, welke onderwerpen aan de orde komen en waar en wanneer de activiteit zal plaats vinden. De medewerker bepaalt vervolgens of deelnemers aan de activiteit in aanmerking komen voor licentiepunten en zo ja, hoeveel en voor welk niveau.

In de lijst met activiteiten en/of bijscholingen die in aanmerking komen om licentiepunten te verzamelen zijn deze drie categorieën opgenomen.

3.8. AANVRAAG LICENTIE

Licentieaanvragen kunnen worden gedaan via de basketball.nl app. Wanneer dit niet lukt dan kan dit worden aangevraagd door middel van het sturen van een verzoek naar arbitrage@basketball.nl. Om in aanmerking te komen voor een licentie dient aan alle eisen te worden voldaan.

De scheidsrechter of commissaris is zelf verantwoordelijk voor het verzamelen van bewijsmateriaal waarmee hij kan aantonen aan de gestelde eisen te hebben voldaan. De bewijsstukken dienen bij de aanvraag te worden meegestuurd.

Wanneer de aanvraag wordt goedgekeurd, wordt de licentie binnen twee weken in de basketball.nl app geregistreerd. Bij afkeuring wordt de aanvrager hier binnen twee weken over geïnformeerd, voorzien van de reden van de afwijzing.

4. BEËINDIGEN LICENTIE

De scheidsrechters- of commissarislicentie wordt automatisch beëindigd na de geldigheidsduur.

Licenties kunnen tijdens de licentieperiode worden ingenomen wanneer:

- > Een scheidsrechter of commissaris voor de derde keer niet of niet op tijd komt bij een wedstrijd.
- > Een scheidsrechter of commissaris zich niet houdt aan de bepalingen in de gedragscode officials van de NBB.
- > Een scheidsrechter aantoonbaar fysiek niet in staat is om wedstrijden op zijn niveau te leiden (bijvoorbeeld niet behalen conditietest voor 1 oktober of blessure).
- > Een scheidsrechter of commissaris zijn spelregeltest niet met goed gevolg heeft afgerond.
- > Beoordelingen of waarnemingen hiervoor aanleiding geven, dit ter beoordeling aan de betreffende Arbitrage Adviseur.

5. EISEN OM LICENTIE TERUG TE KRIJGEN

5.1. EEN SCHEIDSRECHTER OF COMMISSARIS IS TIJDELIJK GESTOPT

Aan een scheidsrechter of commissaris die meer dan één seizoen gestopt is, kan door de medewerker arbitrage een tijdelijke licentie worden verstrekt. De tijdelijke licentie kan worden omgezet in een normale licentie, dan wel ingetrokken, op het moment dat de betreffende Adviseur of Coördinator Arbitrage zich een goed beeld heeft gevormd van de getoonde kwaliteiten. De ingangsdatum is de aanvangsdatum van de normale licentieperiode (zie hoofdstuk 6).

Om in aanmerking te komen voor een tijdelijke licentie dient wel te worden voldaan aan hoofdstuk 3 “Eisen om licentie te verkrijgen”.

5.2. LICENTIE IS BEËINDIGD

Als de licentie van een scheidsrechter of commissaris is beëindigd, zoals aangegeven in het hoofdstuk 4 Beëindigen Licentie, dan kan bij de medewerker arbitrage een aanvraag worden gedaan voor een nieuwe licentie. Afhankelijk van de reden van beëindigen en de historie hiervan zal de betreffende Adviseur of Coördinator Arbitrage aangeven of en onder welke voorwaarden een tijdelijke licentie kan worden verkregen.

Nadat weer aan alle voorwaarden is voldaan kan een licentie voor een nieuwe licentieperiode worden aangevraagd en verstrekt. De ingangsdatum is de datum van de nieuwe toekenning.

5.3. LICENTIE IS VERVALLEN I.V.M. TE WEINIG LICENTIEPUNTEN

Als de licentie van een scheidsrechter of commissaris is vervallen doordat te weinig licentiepunten zijn behaald, dan kan de medewerker arbitrage een tijdelijke licentie van zes maanden verstrekken, waarbij in deze termijn de resterende punten kunnen worden behaald.

Als na deze zes maanden niet de benodigde punten zijn behaald, dan komt de licentie per direct en zonder verdere aankondiging te vervallen.

Nadat weer aan alle voorwaarden is voldaan kan een licentie voor een nieuwe licentieperiode worden aangevraagd en verstrekt. De ingangsdatum is de aanvangsdatum van de normale licentieperiode.

Als er te weinig punten zijn behaald doordat er een (langdurige) blessure is geweest, dan kan de medewerker arbitrage een tijdelijke licentie afgeven of oordelen dat de licentie regulier kan worden verlengd.

6. GELDIGHEID LICENTIES

Scheidsrechter- en commissarislicenties zijn twee seizoenen geldig (=licentieperiode) en de ingangsdatum is altijd 1 oktober. De geldigheidsduur staat vermeld op de licentie (digitale pas). In de periode dat de licentie geldig is, dient de licentiehouder activiteiten uit te voeren en/of bijscholingen te volgen om de licentie te kunnen verlengen. De nieuwe periode gaat in vanaf het moment dat de nieuwe licentie wordt afgegeven.

Indien licenties worden afgegeven tijdens een lopend seizoen dan wordt de begindatum van dat seizoen aangehouden (1 oktober).

De licenties L4+ (scheidsrechters onder contract bij de NBB) hebben dezelfde geldigheid als de duur van het contract. De licenties niveau 5 hebben de geldigheidsduur zoals vastgesteld door de internationale federatie.

7. BEZWAAR EN BEROEP

Indien een official zich niet kan vinden in de beslissing van de medewerker arbitrage, dan dient hij zich in eerste instantie te wenden tot de betreffende Arbitrage Adviseur (regionaal) of Coördinator Arbitrage (landelijk), die dan het proces opnieuw zal bekijken en hierover een nieuw besluit zal nemen.

Mocht een official zich niet kunnen vinden in het besluit van de Adviseur of Coördinator Arbitrage dan kan beroep worden aangetekend bij het bestuur van de NBB.

Als beroepsmogelijkheid na een beslissing van het bestuur fungeert de Commissie van Beroep van de NBB. Meer informatie over beroepsmogelijkheden kan worden gevonden op de [website van de NBB](#).

BIJLAGE 1: GEDRAGSCODE OFFICIALS VAN DE NBB

Een scheidsrechter of official:

Is **neutraal** bij het leiden of jureren van wedstrijden en **voorkomt (de schijn van) belangenverstrengeling**.

Gaat **respectvol** om met alle betrokkenen.

Discrimineert niet op basis van ras, huidskleur, religie, geslacht, seksuele voorkeur of anderszins.

Zorgt voor een veilige omgeving in en rond de wedstrijd in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Schept een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houdt zich aan de veiligheidsnormen en -eisen.

Organiseert een goede samenwerking met de andere officials, die in de wedstrijd actief zijn (collega-scheidsrechters, commissaris, tafelfunctionarissen, etc.).

Is **dienstbaar**, zowel bij het faciliteren van een sportief verloop van de wedstrijd als bij het uitvoeren van het beleid rond sportief gedrag.

Zal in **optimale conditie** en in de vereiste **voorgeschreven kleding** verschijnen.

Ziet toe op naleving van de regels en normen in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Ziet toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

Is **open**. Handelt zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht bestaat in het handelen en de beweegredenen.

Is **een voorbeeld** voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport of collega-officials in diskrediet wordt gebracht, ook bij het gebruik van social media.

Neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen van tegenspelers, trainers/coaches, bestuurders, of derden aan, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wordt iets aangeboden om iets te doen of na te laten, dan meldt hij dit aan de betreffende Arbitrage Adviseur, medewerker arbitrage of het bestuur van de NBB.

Is **collegiaal** t.o.v. andere scheidsrechters en officials, ook als toeschouwer van een wedstrijd. Is ook collegiaal in uitingen buiten de wedstrijden om richting spelers, coaches, bestuursleden, toeschouwers, etc. over collega officials en/of de NBB.

Is **zich bewust van de risico's van matchfixing**. Handelt voorzichtig en meldt eventuele signalen bij de betreffende Arbitrage Adviseur, medewerker arbitrage of het bestuur van de NBB.

BIJLAGE 2: LIJST MET GOEDGEKEURDE ACTIVITEITEN TBV LICENTIEPUNTEN OFFICIALS

In deze bijlage is te zien welke activiteiten en bijscholingen licentiepunten opleveren om in aanmerking te komen voor het verlengen van de scheidsrechters- of commissarislicentie.

Organisator	Activiteit geldig voor licentieverlening	Activiteit voor:				Aantal keer op te voeren per 2 jaar	Aan te leveren bewijs	Licentiepunten				Opmerkingen
		5-5	3x3	RB	CM			5-5	3x3	RB	CM	
	Categorie A											
NBB	Actief als 5-5 scheidsrechter met L3 licentie voor de NBB gedurende 1 seizoen, minimaal 8 wedstrijden	L3				Max. 2x	Overzicht wedstrijden	10				Minimaal 8 wedstrijden in 1 regulier seizoen fluiten
NBB	Actief als 5-5 scheidsrechter met L4 licentie voor de NBB gedurende 1 seizoen, minimaal 16 wedstrijden	L4				Max. 2x	Overzicht wedstrijden	10				Minimaal 16 wedstrijden in 1 regulier seizoen fluiten
NBB	Actief als 3x3 scheidsrechter voor de NBB gedurende 1 seizoen		✓			Max. 2x	Overzicht wedstrijden		10			Minimaal 5 toernooien in 1 regulier seizoen fluiten
NBB	Actief als rolstoelscheidsrechter voor de NBB gedurende 1 seizoen			✓		Max. 2x	Overzicht wedstrijden			10		Minimaal 8 wedstrijden / toernooien in 1 regulier seizoen fluiten, waarbij een toernooi voor 2 wedstrijden geldt
NBB	Actief als commissaris voor de NBB gedurende 1 seizoen				✓	Max. 2x	Overzicht wedstrijden				10	Minimaal 10 wedstrijden in 1 regulier seizoen actief als commissaris
NBB	Actief als 5-5 scheidsrechter op een internationaal toernooi	✓				Max. 2x	Verklaring organisatie	3				toernooi met scheidsrechtersclinic is 2 punten extra
NBB	Actief als 3x3 scheidsrechter op een internationaal toernooi		✓			Max. 2x	Verklaring organisatie		3			toernooi met scheidsrechtersclinic is 2 punten extra
NBB	Actief als rolstoelscheidsrechter op een internationaal toernooi			✓		Max. 2x	Verklaring organisatie			3		toernooi met scheidsrechtersclinic is 2 punten extra
NBB	Arbitrage Café	✓	✓	✓	✓	Max. 2x	Verklaring organisatie	2	2	2	2	
NBB	Bezoek stage bij aanvang seizoen of gedurende het seizoen	✓	✓	✓	✓	Max. 2x	Verklaring organisatie	4	4	4	4	
NBB	Bijwonen bijscholing op minimaal BS3 niveau of BS4	✓	✓	✓	✓	Onbeperkt	Verklaring organisatie	4	4	4	4	
NBB	Workshop trainer (BT) of NBC dag volgen	✓	✓	✓	✓	Max. 2x	Verklaring organisatie	2	2	2	2	
NBB	Het geven een NBB workshop of presentatie tbv arbitrage	✓	✓	✓	✓	Max. 2x	Verklaring NBB	3	3	3	3	
NBB	Actief als beoordelaar/begeleider, waarnemer, scheidsrechterscoach	✓	✓	✓	✓	Max. 2x	Verklaring NBB	3	3	3	3	
	Categorie B											
ASK	Weerbaarheid voor arbitrage	✓	✓	✓	✓	Max. 1x	Bewijs van deelname	3	3	3	3	
ASK	Opleiding scheidsrechterscoach	✓	✓	✓	✓	Max. 1x	Bewijs van deelname	4	4	4	4	bestaat uit 3 dagdelen
ASK	4 inzichten arbitrage	✓	✓	✓	✓	Max. 1x	Bewijs van deelname	4	4	4	4	bestaat uit 3 dagdelen
	Categorie C											
Vereniging	Coördinator Arbitrage binnen de vereniging	✓	✓	✓	✓	Max. 2x	Verklaring bestuur	2	2	2	2	punten per uitvoeren activiteit voor een heel seizoen
Vereniging	Begeleiden van scheidsrechters binnen de vereniging	✓	✓	✓	✓	Max. 2x	Verklaring bestuur	2	2	2	2	punten per uitvoeren activiteit voor een heel seizoen

Organisator	Activiteit geldig voor licentieverlenging	Activiteit voor:				Aantal keer op te voeren per 2 jaar	Aan te leveren bewijs	Licentiepunten				Opmerkingen
		5-5	3x3	RB	CM			5-5	3x3	RB	CM	
NBB	Werkgroeplid arbitrage	✓	✓	✓	✓	Max. 2x	Verklaring NBB	2	2	2	2	punten per uitvoeren activiteit voor een heel seizoen

Alleen activiteiten en bijscholingen waaraan is deelgenomen in de laatste 2 jaar voor de aanvraag tot verlenging mogen opgevoerd worden.

Licentiepunten voor bijscholingen die zijn aangemerkt voor meerdere disciplines mogen ook voor meerdere disciplines worden opgevoerd.

Indien een (bij)scholingsactiviteit waaraan is deelgenomen niet in de lijst staat, zal de coördinator opleidingen bepalen of en hoeveel licentiepunten aan de activiteit worden toegekend.

Een regulier seizoen houdt in: alle door de NBB, FIBA en/of IWBf georganiseerde wedstrijden.

✓ Activiteit geldt voor de aangegeven discipline

L3 Activiteit geldt voor de aangegeven discipline, alleen voor L3 licentie

L4 Activiteit geldt voor de aangegeven discipline, alleen voor L4 licentie